

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2315/2019
08.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Стојан Милојевић, адвокат из ..., против туженог Друштва са ограниченом одговорношћу за производњу и промет грађевинског материјала „ББ“ у ..., чији је пуномоћник Бојан Јанковић, адвокат из ..., ради утврђења незаконитости и поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1009/19 од 02.04.2019. године, у седници одржаној дана 08.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1009/19 од 02.04.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожеги П1 5/2019 од 06.02.2019. године, првим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се утврди да је без правног основа престао радни однос тужиоца и поништи решење туженог о отказу уговора о раду тужиоцу од 16.09.2016. године и да се тужени обавезе врати тужиоца на рад и да га распореди на радно место које одговара његовој стручној спреми, као и да му у истом року призна сва права из радног односа од 16.09.2016. године до дана враћања на рад. Другим ставом изреке, обавезан је тужилац да туженом плати трошкове спора у износу од 120.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1009/19 од 02.04.2019. године, преиначена је првостепена пресуда, тако што је првим ставом изреке усвојен тужбени захтев тужиоца и поништено решење туженог о отказу уговора о раду тужиоца од 16.09.2016. године, и обавезан тужени да тужиоца врати на рад и распореди на радно место које одговара његовој стручној спреми, знању и способностима. Другим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 168.750,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је доставио одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 87/18), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Указивање туженог на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињене пред другостепеним судом је неосновано, јер у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона. Наиме, супротно ревизијским наводима, другостепени суд је био овлашћен да преиначи првостепену пресуду без одржане расправе, у смислу члана 383. став 4. ЗПП. Ревизијом се указује и на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, што није било предмет оцене овог суда, јер се ради о повредама које се не могу сматрати ревизијским разлогом у смислу одредбе члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, уговором о раду од 01.02.2011. године, тужилац је код туженог засновао радни однос на неодређено време на радном месту директора сектора продаје, а анексом уговора о раду број .. од 31.03.2014. године, измењен је уговор о раду у погледу висине основне зараде. Решењем туженог .. од 30.04.2014. године, тужиоцу је на пословима радног места менаџера за кључне купце за Грађевинску индустрију Балкана у сектору продаје одобрено одсуство са рада ради посебне неге детета, почев од 24.04.2014. године до 16.09.2016. године. Дана 23.04.2014. године, тужени је донео одлуку број .. којом је тужиоцу на пословима радног места менаџера за кључне купце за Грађевинску индустрију Балкана одобрена исплата бонуса по основу доприноса запосленог пословном успеху туженог у 2013. години у износу од 118.838,00 динара. Тужени је дана 16.09.2016. године тужиоцу отказао уговор о раду на радном месту директора сектора продаје на основу одредбе члана 179. став 1. тачка 5. Закона о раду, због укидања радног места услед економских, организационих и технолошких промена. Тужени је у временском периоду од 2013. до 2016. године донео три Правилника о организацији и систематизацији радних места, и то у децембру 2013. године, септембру 2014. године и јуну 2016. године, али ни у једном Правилнику није било предвиђено радно место менаџера за кључне купце за Грађевинску индустрију Балкана у сектору продаје, а радно место директора сектора продаје је укинато.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев, налазећи да је тужиоцу основано отказан уговор о раду, јер је укидањем радног места – директор сектора продаје, Правилником о организацији и систематизацији радних места туженог, који је ступио на снагу 05.10.2014. године, престала потреба за радом тужиоца.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и усвојио, као основан захтев тужиоца, сматрајући да је побијано решење о отказу уговора о раду незаконито,

са образложењем да је тужени био у обавези да промену фактичког стања, односно чињеницу да тужилац обавља послове менаџера за кључне купце за Грађевинску индустрију Балкана у Сектору продаје и формално регулише Анексом уговора о раду у смислу члана 171. Закона о раду, као и да тужиоца врати на рад и распореди на послове у складу са стручном спремом, знањем и способностима тужиоца.

Правилно је другостепени суд је применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и оспорено решење поништио као незаконито и обавезао туженог да тужиоца врати на рад и распореди на послове у складу са његовом стручном спремом, знањем и способностима, јер по оцени ревизијског суда нису испуњени услови за отказ уговора о раду из члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05 ... 75/14), прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких и економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

У конкретном случају, из образложења побијаног решења о отказу уговора о раду произилази да је тужиоцу отказан уговор о раду као технолошком вишку због укидања радног места директора Сектора продаје, услед економских, организационих и технолошких промена, у смислу одредбе члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду. Међутим, код утврђеног да тужилац у моменту одобравања одсуства са рада није обављао послове директора Сектора продаје, а да у моменту доношења отказа уговора о раду послови директора Сектора продаје, као и послови менаџера за кључне купце за Грађевинску индустрију Балкана у Сектору продаје нису били систематизовани, односно да је радно место директора Сектора продаје укинато, то је правилан закључак другостепеног суда да је тужени био у обавези да усклади фактичко и правно стање које се тиче радноправног статуса тужиоца у складу са чланом 171. Закона о раду, односно да тужиоца распореди на радно место у складу са важећим Правилником о организацији и систематизацији радних места туженог, због чега је и по оцени овог суда тужиоцу незаконито отказан уговор о раду. Код наведеног, без утицаја су ревизијски наводи којима се указује на аутономију у погледу организације рада послодавца.

Осим тога, у конкретном случају, тужени није доказао да је постојао оправдан разлог из чл. 179. став 5. тачка 1. Закона о раду да тужилац буде проглашен технолошким вишком, односно да је у време доношења решења о отказу уговора о раду обављао послове директора Сектора продаје, те да му по том основу престане радни однос код туженог, а што је био дужан да докаже у смислу члана 231. у вези члана 228. ЗПП.

С обзиром да је тужиоцу незаконито престао радни однос, правилно је одлучено када је тужилац враћен на рад. Из наведених разлога неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

На основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

Како трошкови одговора на ревизију не представљају потребне трошкове ради вођења парнице у смислу одредбе члана 154. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у другом ставу изреке.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

**За тачност отправака
управитељ писарнице
Марина Антонић**